

Kaptein Bastiansen tok kongelig mot sine gjester. Det var dekket i skipets salong, bordene bugnet og glassene ble flittig fylt. Og selvfølgelig var der sang, både korsang og unison og improvisert — og taler.

J. O. Bach talte for kapteinen og Aavatsmark for styrmennene og det øvrige mannskap. Kapteinen undskyldte seg, han var ingen taler. Men han var nok en desto bedre vert, for det ble ikke bare middag, men også aftens for sangerne fikk gå fra borde. Ikke å undres over at årsmeldinga vier denne episoden et så utførlig referat. Den var jo først og fremst en kjærkommen avveksling i det daglige strevet, men den forteller også noe om den interesse og begeistring koret og dets sang var omfattet med.

Og med dette stolte blad av sin historie går Namsos Sangforening inn i sin neste 10-års periode.

II.

Urolige tider.

Da Sangforeningen om høsten 1879 skulle ta til med øvingene, hadde Haandværkerkvartetten gjort et djupt skår i tenorene. Men det kom heldigvis mange nye til, så koret kunne fortsette.

Fra 1880 foreligger en medlemsliste som viser at koret da hadde 13 aktive sangere, nemlig *Johs. Gansmo, Ludvik Nilsen, Martin Guldbrandsen, Oluf Pedersen, Adolf Walstad*, som alle var 1.tenorer. 2.tenorer var *Edv. Stinessen* og *Johan Greger*, 1.basser: *Petter Tranaas* og *Greiff*, 2.basser: *S. B. Steen, O. S. Aavatsmark, Nils E. Brenne* og *J. J. Gjerp*.

Årsdagen ble dette året feiret ganske enkelt. For de aktive kosta hele festen 1 krone, de passive medlemmer slapp med 60 ore. De festet billig i de dager, men så var heller ikke damene med. Det ser ut til at sangerne trivdes best i eget selskap — den gangen. Seinere er det jo blitt anderledes.

Men *en* stor begivenhet kan likevel noteres for dette året: Sangforeningen fikk sin egen sang. Forfatteren var *Nils E. Brenne*, og sangen som gjengis nedenfor, gikk til melodien: «Norske Mand, har du aktet på Tidernes Tegn?»

Lad os fylde vort Bryst og istemme en Sang
fuld af Manddommens Kraft, fuld af Ungdommens Mod.
Lad os tolke vort Haab gennem Tonernes Klang
og fortælle, vi stammer af ædleste Rod.

Lad os mindes den Glans, som Forfædrenes Daad
kastet vidt over Land gennem Sangernes Kvad.
disse Kvad, som har spundet Historiens Traad
og begejstret de tapre i kjæmpende Rad.

Kan da Sønerne af slige Fædre
lægge sin Harpe i Glemselens Muld?
Er det slig at vi Ætten skal hædre,
Ætten som levnet os Strengø af Guld?

Nei, vi ved det, vi arvede rige,
herlige Evner fra Slægter, som sang,
Endnu mægtige toner kan stige
op fra den Sangbund som Klang så en Gang.

Lad i Sang da springe ud
mange fagre Vaarens Skud,
De skal vokse frodige frem under Kjærligheds Sol
som en blomstrende Brud.

Da skal Sangen end en Gang
tone med fuldtoning Klang,
skabe Liv og samle til Jubel de mange
som frøs under Vinterens Tvang.

Nils E. Brenne,

født i Meråker 19. okt. 1851. Eksamen ved Klæbu seminar 1874, huslærer i Stjørdal 1874—75, lærer ved H. K. Foosnæs' folkehøgskole 1875—78 og ved Namsos folkeskole 1878—85. I 1885 ble han tilsatt som lærer ved Hildrem skole i Overhalla og klokker ved Ranem kirke, sluttet i 1919. Medlem av herredsstyret 1870—1910, derav 18 år i formannskapet. Varaordfører, valgmann fra Overhalla, varamann til Stortinget 1903—06. Mangeårig medlem av Namsos Sangforening, skrev sanger og komponerte. Dirigent for Overhalla Mannskor i mange år. Aktivt med i ungdoms-, avholds- og

mållagsarbeid. Døde i 1939, gravlagt ved Ranem kirke, der elever, venner og Overhalla kommune har reist en minnestein over han.

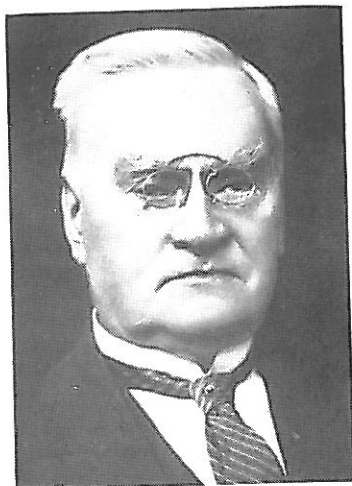
En kan nok tenke seg at den vakre sangen i tidens pompose stil er blitt sunget med stor bravur ved foreningens fester og i medlemmenes private sammenkomster.

Men forøvrig var Sangforeningen just nå nede i en bolgedal. Etter årsfesten i 1880 var det ikke regelmessige øvinger. Noen dager før 17de mai ble imidlertid sangerne kalt sammen, og en del av Haandværkernes Sangforening sa seg villig til å synge med. Det ble et par øvinger, og dette sammensatte koret sang med i 17de mai-toget og ved tribunen.

Konkurransen om sangkreftene i byen var nå blitt særlig stor. Foruten Haandværkernes Sangforening hadde

O. S. Aavatsmark,

født i Grong 1855, døde i Namsos 1835. Seminareksamen fra 1872. Lærer i Namsos fra 1874 til 1918. Medlem av redaksjonen for «Namdals Tidende» sammen med Marius Hægstad fra 1876, og kasserer i «Nordtrond-eren» fra starten 1883 til han i 1892 overtok redaktørposten etter M. Hægstad. Medlem av bystyret og ordfører i en årrekke. Sluttet som redaktør i 1924. Varamann til Stortinget og møtte som representant. Har utgitt Namsos Historie. Mangeårig medlem av Sangforeningen, formann. Komponert foreningens «Sangerhurra» og en del korsanger.

en også kvartetten «Accordo» som bestod av boktrykker *Joh. Christiansen*, *Emil* og *Aksel Strøm* og baker *Dahl* med urmaker *Bjerkhoel* som instruktør. Dessuten var det et blandet kor i byen. Årsfesten i 1881 innskrenket seg derfor bare til en konsert med en liten improvisert festlighet etterpå.

Det var 80-åras politiske stridigheter som begynte å gjøre seg gjeldende, og i en så liten og gjennomsluktig by som Namsos kunne det ikke undgås at det ble en ofte bitter og personlig strid, som splittet og satte skille selv mellom gode, gamle venner. Sangforeningen fikk heller ikke gå fri.

Høsten 1882 fikk byen en ny forening som fikk navnet «Hugin». Denne foreningen fikk alt fra starten av stor tilslutning. Det skulle være en upolitisk forening, særlig for ungdommen, men den fikk ganske snart et sterkt

radikalt preg. Den hadde egen sangforening som ble ledet av *O. S. Aavatsmark*. Han hadde samlet med seg sangere som Ludv. Nilsen, Adolf Walstad, Aksel og Tomas Strøm, Stinessen, Fr. Andersen og N. E. Brenne, seinere også Østring og Peter Tranaas.

Den 17de mai 1883 var det ingen sang i borgertoget. Namsos Sangforening var ikke i virksomhet, og «Hugins» kor — nei, det smakte ikke komitéen, det var for radikalt. Men alt året etter må stemningen ha blitt en annen, for da var «Hugin» med i toget og sang. I 1885 var Namsos Sangforening med i toget under egen fane og skiftet med «Hugin» om å synge. De to korene dannet også et felleskor som *J. O. Bach* ledet og som sang ved tribunen. Om kvelden ble det delt ut en 17de mai-sang som *Hægstad* hadde skrevet og som «Hugin»-koret sang.

Om høsten samme året ble så Sangforeningen rekonstruert. Det kom flere nye krefter til, blant andre *Olav Gellein*, farmasøyt *Rørdam* og sakfører *Heiberg*. Gellein er vistnok den som har største æren for at foreningen kom i gang igjen. Han ble formann og tok seg med stor interesse og dyktighet av foreningens forretningsanliggender. «Hugin» ble oppløst i 1886, og medlemmene i «Hugins» kor gikk inn i Namsos Sangforening, de fleste av dem. Fra nå av og til bybrannen i 1897 fikk Sangforeningen en av sine beste perioder.

Farmasøyt *Rørdam* reiste i 1887 til Larvik der han

ble provisor. En annen av foreningens medlemmer, *Lars Stendahl*, reiste også, han skulle til landbrukshogskolen på Ås. Det ble holdt et belivet avskjedsgilde for disse to. Overretssakfører *Heiberg* diktet avskjedssanger til begge. Visen til Rørdams pris begynte slik: «Te'n Rordam da'n reiste. Motto: Nu kunde han ikke holde seg lenger».

Ut på høsten samme året ble det stiftet en musikkforening i byen. Det var særlig overretssakførerne *Greiff* og *Heiberg* og bruksbestyrer *Rynning* som sto i spissen for dette tiltaket. Det var forutsetningen at også medlemmer av Sangforeningen kunne delta som aktive medlemmer av musikkforeningen. Det viste seg imidlertid vanskelig å samle alle aktive under en felles ledelse. De forhandlingene som ble ført, ga ikke noe resultat, og styret som hadde gått inn for ordningen, så seg nødt til å legge ned mandatet sitt.

Det ser imidlertid ut til at disse interne «stridighetene» ikke har hatt noe å si for foreningens trivsel i åra framover. Foreningen hadde hvert år sin tradisjonelle konsert med etterfølgende årsfest 22. februar, og hadde sin faste og sikre posisjon i byens sang- og musikkliv som det eldste — og oftest det eneste — koret som var i virksomhet. Og ettersom byen gikk fram i folketall og velstand, økte også medlemstallet i Sangforeningen fram til bybrannen i 1897, som fikk skjebnesvangre følger for byens vanlige foreningsliv og for Namsos Sangforening i særdeleshet.

III

Fra 25 til 50 år.

22. februar 1894 hadde Sangforeningen 25-års fest på Samlagets sal. Foreningen hadde da 24 aktive medlemmer. Sorenskriverfullmektig *Fredrik Gellein* var formann.

Jubileumsfesten formet seg i det store og hele som en verdig hyllest til dirigenten gjennom alle år, skolestyrer J. O. Bach. Formannen holdt en vakker tale for Bach, og kunne fortelle at når han ut på natten kom heim, ville han finne et tobakksbord av nøttetre, skjenket av foreningens medlemmer til den avholdte dirigent.

Bach takket for gaven og ga en oversikt over foreningens virke i åra som var gått og mintes stifterne av foreningen. En av dem, *Emil Strøm*, var framleis medlem.

Sokneprest *Jørgensen* hadde skrevet en sang for høvet:

Fold dig ud. vor Sangerfane.
Festens Dag nu kommen er.
Sangens Toner frem sig bane
gjennem Minders lyse Hær.
Brødre. husk de svundne Dage.
alt saa skjont for Tanken staar.
Freidige vi se til bage
på de fem og tyve Aar.